

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תשל"ג

יוצא-לאור לש"פ שלח, יום הבהיר כ"ח סיון, מבה"ח תמוז, ה'תש"פ

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושמונים לבריאה

שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

פתח דבר

לקראת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, יום הבהיר כ"ח סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור התוועדות ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשל"ג, הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

עשק"ח תמוז, ה'תש"פ,
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2020 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5780 • 2020

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד. שיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תשל"ג.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א קידש על היין.

א.ב. ביאור הענין וההוראה¹ ד"שלח לך, לדעתך, אני איני מצוה לך², — שכללות ענין שילוח המרגלים (הן כדי לידע מאיזה צד יהי נוח לכבוש את הארץ, והן כדי לראות ש"טובה היא"³) הוא לפי שרצונו של הקב"ה שהכניסה לארץ תהי' באופן המובן בשכלם הם — לא רק באופן של "נעשה", אלא גם באופן של "נשמע", מלשון הבנה⁴ (אלא שצ"ל הקדמת נעשה לנשמע).

ולכן, אף ש"כשרים היו"⁵, הרי כיון שנדרשת השגת השכל⁶, יש

שנוסף על העשי' בקבלת עול ("קדשנו במצוותיו וציוונו"), צ"ל גם הלימוד (נוסף לכך ש"גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" (קידושין מ, ב. ו"ג)) בהבנה והשגה גם בנוגע לטעמי המצוות, וגם בנוגע לפרטי המצוה, כמודגש בסוף פרשתנו (טו, לט ואילך) שרש"י מבאר (אפילו לבן חמש למקרא) טעם השם "צייצית", מספר החוטין כו', וצבע התכלת כו'.

(5) פרש"י פרשתנו יג, ג. — שלכן נבחרו ע"י משה, שלהיותו "רועה נאמן", "רעיא מהימנא", ידע והכיר היטב צאן מרעיתו, ובודאי בחר אנשים הראויים למילוי השליחות, במכ"ש מאדם פשוט שלא יטיל שליחות על משהו שיש קס"ד שיכשל במילוי השליחות (ראה גם שיחת יום ה' פ' שלח, כ"ו סיון דאשתקד ס"ד ואילך (תו"מ חס"ח ס"ע 386 ואילך). ו"ג). (6) בענין זה נזכר גם המבואר בדרושי

(1) ככל עניני התורה — מלשון הוראה; ולא רק בנוגע לכללות הענין, אלא גם בנוגע לכל פרט ופרט (ועד שלמדים הלכות מכל אות וקוץ בתורה שהם בתכלית הדיוק), כבנדר"ד, שהתורה לא מסתפקת בכללות הסיפור שמשה שלח מרגלים שהוציאו דבת הארץ רעה ולכן נענשו כו', אלא מספרת בארוכה את כל פרטי הדברים, החל משמו ושם אביו של כל אחד מהם כו' (ראה סוטה לד, ב — נתבאר בלקו"ש ח"ח ע' 150 ואילך).

(2) ריש פרשתנו ובפרש"י.
(3) פרשתנו יג, יט. — ועפ"ז מובן הטעם שנצטוו לילך גם "כל גבול מערבי על שפת הים" (פרש"י שם, כא), אע"פ שאין זה נוגע כדי מאיזה צד לכבוש את הארץ, שהרי לא יכנסו מצד המערבי, אלא מצד המזרחי — דכיון ששליחותם היתה לראות ש"טובה היא", הוצרכו לראות את כל חלקי הארץ.

(4) וכמו בנוגע לכללות העבודה — שלא די בענין האמונה בלבד (אף שגדלה מעלתה ביותר, ועד שאמרו רז"ל (שמור"ר רפ"ג) "פתי יאמין לכל דבר זה משה"), אלא צ"ל גם ענין הידיעה וההשגה*, כמ"ש (דברי הימים-א כח, ט) "דע את אלקי אביך (ודוקא עיי"ז) ועבדהו בלב שלם". וכן בנוגע למעשה המצוות —

(* ולא רק באופן שסומכים על ההשגה של יחידי סגולה (ע"ד מ"ש (חבוקק ב, ד) "וצדיק באמונתו יחיי", אל תקרי יחי' אלא יחי' (ראה לקו"ד ח"א קמא, ב. ונוד), אלא יש צורך גם בהשגה של כל אחד משראל, וכמודגש במיוחד ע"י רבינו הזקן בתורת חסידות חב"ד, עד לאופן ד"פוצו מעינותיך חוצה".

מקום לטעות⁷ בשיקול הדעת (מצד ענין השוחד⁸ — שאינו חושב אודות המציאות כפי שהיא⁹, אלא אודות עצמו¹⁰, ואז אינו מבין את הדבר לאמיתותו¹¹).

העצה לזה — "שלח", לידע שגם העבודה ד"נשמע" היא בשליחותו של משה, שמדתו מדת האמת, ואז תהי' גם ההבנה וההשגה כפי האמת —

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חכ"ג ע' 92 ואילך.

* * *

ג. האמור לעיל שנוסף על הענין ד"נעשה" צ"ל גם הענין ד"נשמע", הבנה והשגה — נוגע גם בעבודה בעניני הרשות:

גם כשיהודי עוסק בעניני הרשות — הרי זה צריך להיות באופן ש"בכל דרכיך דעהו"¹², שע"ז יתוסף אצלו בידיעת אלקות (לא רק באופן

(פרשתנו יג, לג), ונתיראו מהם כו'. ולכן לא הבינו את האמת — שהעבודה שהיו בעיניהם כחגבים (ששמעום "אומרים זה לזה נמלים יש בכרמים כאנשים" (פרש"י עה"פ)) היתה לטובתם, שלא יחדשו שהם מרגלים כו'. וכן בנוגע להוספת המסקנא "לא נוכל לעלות" (שם, לא), שהיא בסתירה לכללות מציאותם בתור מרגלים — שהרי המטרה של שילוח מרגלים היא כדי לבחון את הדרך לנצח במלחמה גם אם הצד שכנגד חזק יותר, וא"כ, גם כשרואים ש"עו העם היושב בארץ והערים בצורות גו'" (שם, כח), אין להסיק ש"לא נוכל לעלות אל העם", כי אם למצוא עצה בחכמת טכסיסי המלחמה כו', באופן שאיכות השכל תגבר על ריבוי הכמות של הצד שכנגד.

11) וכבר אמרו חז"ל (אבות פ"ב מ"ד) "אל תאמין בעצמך", כך, שגם אם הוא בעל שכל, ועוסק בחקירה כו', וא"כ יכול לחשוב שאפילו אם יטעה, תהי' זו רק טעות קטנה, שהרי לא יתכן ש"חוקר" יטעה טעות גדולה — שהרי רואים אצל המרגלים, שלמרות גודל מעלתם (שלכן נבחרו ע"י משה כו'), טעו טעות חמורה ביותר, שפגעה (לא רק בהם באופן פרטי, אלא גם) בכל עם ישראל! 12) משלי ג, ו.

חסידות (לקו"ת פרשתנו לח, ב) שהמרגלים היו מעולם המחשבה (דור דעה), ולכן לא רצו להכנס לארץ ישראל, עולם הדיבור. וכן נזכר אודות מעלת המרגלים ש"אין להם חלק לעולם הבא" (סנהדרין קח, א), וזהו לפי שהם למעלה מ"עולם הבא", שהוא למטה ממדריגתם (ראה לקו"ש חכ"ג ע' 102 הערה 60. וש"נ).

7) ועד לטעות כזו שבגללה הי' צורך בתפלתו של משה רבינו באופן ש"יגדל נא כח אדני" (פרשתנו יד, יז), היינו, להוסיף כח כביכול בגבורה של מעלה (ראה איכ"ר פ"א, לג), וזהו דבר שלא מצינו דוגמתו בענין אחר; וגם לאחרי כל זה, לא הי' משה יכול לבטל את הגזירה ולפעול שדור המדבר יכנס לארץ, אלא רק "טפכם .. והבאתי אותם וידעו את הארץ" (שם, לא).

8) ובלשון המשנה (אבות פ"ד מכ"א): "הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם".

9) שאינה נמשכת אחרי הדעות, אלא אדרבה, הדעות האמיתיות נמשכות אחר המציאות (מו"נ ח"א פ"א).

10) וכמו בנדר"ד, שמיד בראותם את "הנפילים בני ענק", חשבו על עצמם — "ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם"

של אמונה, אלא גם באופן של ידיעה והשגה), וכמו שמעניני העולם גופא באים לידיעה ש"מה רבו מעשיך ה'"¹³ ו"מה גדלו מעשיך ה'"¹⁴.

כלומר: אע"פ שמדובר אודות עניני העולם שהעיסוק בהם דורש זהירות כו', וכמו בנוגע ללימוד חכמת אוה"ע, שרבינו הזקן מזהיר בתניא¹⁵ שלא לעסוק בזה "אלא א"כ עושה אותן קרדום לחתוך בהן, דהיינו, להתפרנס מהן בריוח לעבוד ה' וכו'" — הנה כאשר ההתעסקות בזה היא ע"פ התורה, אין להתיירא מזה, כיון שע"י התורה יכולים לגלות את האלקות שבעולם.

וכשם שבענין ד"נשמע" היסוד הוא הענין ד"נעשה", כך גם בנוגע להתעסקות בעניני העולם — שהיסוד לזה הוא: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"¹⁶ [ועד ש"פתח בבראשית", אף ש"לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו"], שלכן, כל עניני העולם, "את השמים לרבות ותולדותיהם ואת הארץ לרבות תולדותי"¹⁷, הם אלקות; וכאשר הגישה היא מתוך "הנחה" כזו — כפי ש"מונח" אצל כל אחד מישראל מטבע תולדתו — אזי יכולים לחדור ולדרוש בעניני העולם באופן שמגלים בהם אלקות.

וגם ענין זה למדים מסיפור המרגלים — שהרי תוכן שליחותם "לתור את הארץ"¹⁸ משמעותה יציאה לעולם כו', והרי אם לא היו מתערבים ענינים צדדיים, היו מצליחים בזה באופן ש"עלה נעלה וירשנו אותה"¹⁹, ירושה שאין לה הפסק²⁰.

ד. ויש להוסיף גם בנוגע להאמור לעיל²¹ שמטרת שילוח מרגלים היא — להדגיש שבכחה של האיכות להתגבר ולהכריע את הכמות: כאשר יהודי יוצא לעולם ורואה שישנו ריבוי גדול של נבראים, הן ריבוי בכמות והן ריבוי באיכות, כמו יום ולילה, לבן ושחור, קשה ורך וכיו"ב — יכולה להתעורר אצלו קס"ד שזהו סתירה לאחדות ה', ועד לטענה שמי שברא אור יברא חושך (בתמי")²², ומזה יבוא למסקנא ש"מפלאך לעילאי .. מפלאך לתתאי כו"²³.

אך האמת היא ש"סתירה" זו היא רק כשמסתכלים במבט שטחי,

19) שם, ל.

20) ב"ב קכט, ב. קלג, סע"א.

21) הערה 8.

22) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסנ"ט.

וש"נ.

23) סנהדרין יט, א.

13) תהלים קד, כד.

14) שם צב, ו.

15) ספ"ח.

16) בראשית א, א [ובפרש"י].

17) פרש"י שם, יד.

18) פרשתנו יג, יז.

אבל כשמתבוננים בעומק יותר, אזי רואים בריבוי הנבראים לא רק "מעשיך" סתם, אלא "מעשיך ה'", "ה' אחד"²⁴, ואדרבה: בריבוי הנבראים גופא מתבטאת אחדות הפשוטה, שלהיותה למעלה מכל ההגבלות, יכול להיות ממנה תכלית הריבוי, כפי שמבאר אדמו"ר האמצעי בתורת חיים²⁵ שדוקא מאחדות הפשוטה נעשה ריבוי בתכלית (ולכן, ריבוי אמיתי הוא בעולם התיקון דוקא, כיון שנמשך מאחדות הפשוטה, משא"כ בעולם הטהור).

וזהו גם הדיוק "מה רבו מעשיך הוי" — לא שם אלקים, אלא שם הוי' דוקא, שהוא הוי' הוה ויהי' כאחד²⁶, למעלה מזמן (ומקום), שזהו"ע אחדות הפשוטה.

אבל כדי שיהודי יראה זאת בגילוי, צריכה להיות הגישה שלו באופן שמחפש את האמת — כמרומו בדיוק הלשון "מה רבו מעשיך ה'", "מה" דייקא, שעומד בתנועה של ביטול והשתוממות כו'.

ה. וע"פ מ"ש בזהר²⁷ על הפסוק²⁸ "בשנת שש מאות שנה לחיי נח גו' נבקעו כל מעיינות תהום רבה וארובות השמים נפתחו", ש"בשית מאה שנין לשתיאתא יתפתחון תרעי דחכמתא לעילא ומבועי דחכמתא לתתא כו" (גם אצל קטנים — "רביי דעלמא"²⁹), הן בנוגע לחכמת התורה, והן בנוגע לחכמות העולם³⁰ — הנה מזמן הנ"ל התחילה אצל חכמי אוה"ע שאיפה חדשה לענין האחדות³¹:

עד לזמן הנ"ל היתה השאיפה אצלם לענינים של מחיצה והגבלה ופירוד — לחלק כל דבר שהוא מציאות לעצמו, ואין לו שייכות לזולתו כו'.

וגם לאחרי שהרמב"ם ביאר ביד החזקה³² (עכ"פ בקיצור, כדרכו) שד' היסודות של כל הנבראים הם אש רוח מים ועפר, והם משתנים תמיד זה לזה, שמקצת הארץ הקרובה למים משתנית ונעשית מים, וכן מקצת המים הסמוכים לרוח משתנים ונעשים רוח וכו' (שזהו לפי שכל היסודות כלולים זמ"ז) — לא קיבלו את דבריו לראות את האמת כו', וטענו שזהו

(29) שם קיה, א.

(24) ואתחנן ו, ד. ועוד.

(30) ראה גם תו"מ ח"ס ע' 128. וש"נ.

(25) נח ע, ב ואילך.

(31) ראה גם שיחת ש"פ שלח, כ"ח סיון,

(26) זח"ג רנז, סע"ב. פרדס ש"א פ"ט.

מבה"ח תמוז תשכ"ט סי"ד (תו"מ הנ"ו ע'

תניא שעהיה"א פ"ז (פב, א). שו"ע אדה"ז

(362). וש"נ.

אר"ח רס"ה.

(32) הל' יסוה"ת פ"ג ה"י ואילך. רפ"ד

(27) ח"א קיז, א.

ואילך.

(28) נח ז, יא.

ענין של אמונה, שאינו מתקבל בשכל, ויש כאלו שגם הכחישו את הדברים כו'.

אבל מהזמן שהתחילה להתגלות ריבוי חכמה בעולם, התחילו גם חכמי אוה"ע להכיר את האמת ולשאוף יותר לענין האחדות — למצוא שייכות בין ענינים שונים ולאחד אותם, וכך להקטין את הריבוי וההתחלקות מ-100 כללים ל-90 או אפילו 80 כללים, ועד — לומר שכל העולם כולו אינו אלא שתי נקודות, ועד לנקודה אחת, שהיא הנקודה המשותפת שישנה בכל נכרא ונכרא, שבסגנון אחר, הרי זו ההכרה שהריבוי שבעולם נמשך מהקב"ה שהוא אחדות הפשוטה.

ו. וכיון שרואים גישה זו אצל אוה"ע, הרי בודאי שכך צ"ל אצל בני".

אך יש להבהיר, שאין הכוונה שבגלל שרואים שענין זה נתקבל אצל גוים, צריכים גם בני" לקבל זאת, אלא אדרבה:

אצל בני" נרגשה האחדות הפשוטה של הקב"ה בעולם — מצד עצמם, להיותם "גוי אחד בארץ"³³, וכפי שמבאר רבינו הזקן³⁴ שהם ממשיכים הגילוי ד"הוי" אחד" גם בענינים ארציים.

וענין זה מתגלה אצל בני" ע"י התורה — כפי שהי' בשעת מ"ת, ששמיעת עשה"ד היתה באופן ש"מסתכלים למזרח ושומעין (ועד ש"רואין את הנשמע"³⁵, בראי' חושיית) את הדיבור יוצא אנכי כו', וכן לארבע רוחות ולמעלה ולמטה"³⁶, והיינו, שלא זו בלבד שהעולם רואה אלקות, אלא יתירה מזה, שהעולם עצמו מורה שאין שום דבר זולת אלקות.

אלא שבמ"ת הי' זה לפי שעה, או בלשון החסידות: מלמעלה למטה; ואח"כ הוצרכה להיות עבודת בני" לפעול ש"תחתונים יעלו לעליונים"³⁷, כיון שהעולם מצד עצמו הוא עדיין "תחתון", ו"החושך יכסה ארץ"³⁸, שלכן לא נראה בעולם ענין האחדות, ועד שגם בנוגע לענין הבריאה נאמר "נעשה", לשון רבים³⁹, שזהו ענין הריבוי — היפך האחדות, ובהתאם לכך הנה במשך כל השנים היתה רווחת בעולם השיטה של ריבוי ופירוד כו'.

(33) שמואל-ב ז, כג. ועוד.

(34) תניא אגה"ק רס"ט. ובכ"מ. ועוד.

(35) מכילתא ופרש"י יתרו כ, טו.

(36) תניא פל"ו — מ"פ" רז"ל" (ראה

(37) בראשית א, כו ובפרש"י. בר" פ"ח, תקו"ז תכ"ב (סד, כ). תנחומא שמות כה. ח.

שמו"ר פ"ה, ט).

(37) שמו"ר פ"ב, ג. תנחומא וראא טו.

ועוד.

(38) ישעי' ס, ב.

(39) בראשית א, כו ובפרש"י. בר" פ"ח,

אך ככל שהולכים ומתקרבים לביאת המשיח, ובפרט בזמן שהוא בבחי' 'ערב שבת לאחר חצות'⁴⁰, הנה בתור הכנה למעמד ומצב שיהי' לעתיד לבוא, מתחיל להתגלות בעולם האמת של אחדות הפשוטה, באופן שגם חכמי אוה"ע מכירים בכך (עכ"פ בבחי' 'ניבא ולא ידע מה ניבא', כפי שמצינו אצל פרעה⁴¹).

וזוהי ההוראה לכל אחד מישראל (ועאכ"כ אלו שעומדים "לבנות" עולם חדש⁴²) — הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לפעולתו על הסביבה — שיש להוסיף בהדגשת ענין האחדות בעולם, ע"י החדרת הגישה שהריבוי שבעולם אינו בסתירה לענין האחדות, ואדרבה, בריבוי גופא יכולים לראות את האחדות.

ואפילו אלו שלא אווזים עדיין בדרגא של ראיית אלקות, הנה כיון שברור הדבר שסוכ"ס יגיעו למסקנא הנכונה, שהרי "לא ידח ממנו נדח"⁴³, צריכים להתחיל כבר עתה להתנהג באופן המתאים לכך.

ז. ויש להוסיף, שענין האחדות מודגש גם בסיפור אודות שילוח המרגלים:

ע"פ פשטות הסיפור — הלכו כל י"ב המרגלים ביחד במשך כל הזמן (מלבד משך זמן מועט שכלב לבדו הלך לחברון להשתטח על קברי אבות⁴⁴). וכמובן גם מאופן הבאת פרי הארץ, ש"שמונה נטלו אשכול"⁴⁵. ולכאורה תמוה הדבר:

כשהולכים למטרה של ריגול, יש להשתדל שאנשי המקום לא יבחינו בכך. וכיון שכך, הרי מוטב שלא ילכו כל י"ב המרגלים ביחד, שאז נקל להבחין בהם, אלא שכל אחד ילך בפני עצמו.

ובפרט שיי"ב המרגלים שהלכו לתור את הארץ היו נשיאי השבטים — "כל נשיא בהם"⁴⁶, וא"כ, הי' מן הראוי שכל נשיא ילך לתור את החלק שיפול נחלה לשבטו, ואין צורך שכל י"ב נשיאים יתורו את כל הארץ.

זאת ועוד:

על הפסוק⁴⁷ "וישובו מתור את הארץ מקץ ארבעים יום", מפרש

(43) ע"פ שמואל"ב יד. וראה הל' ת"ת

לאדה"ז פ"ד סה"ג. וש"נ.

(44) פרש"י פרשתנו יג, כב.

(45) פרש"י שם, כג.

(46) שם, ב.

(47) שם, כה.

(40) ראה סה"ש תש"ט ע' 331. וש"נ.

(41) ראה סידור הארזול (קול יעקב)

בהגש"פ בסימנים דצ"ך כו'.

(42) יש לציין שבהתוועדות נכחו תשעה

חנתים (המו"ל).

רש"י: "והלא ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה היא, ומהלך אדם בינוני עשרה פרסאות ליום, הרי מהלך ארבעים יום מן המזרח למערב, והם הלכו ארכה ורחבה (ולפי חשבון זה צריך ד"פ ארבעים יום כדי לתור את הארץ כולה⁴⁸), אלא שגלוי לפני הקב"ה כו' קיצר לפניהם את הדרך". ולכאורה: אילו לא היו הולכים כולם ביחד, אלא כל אחד בפני עצמו, אזי היו יכולים לתור את הארץ במשך ארבעים יום, ללא צורך שהקב"ה יקצר לפניהם את הדרך באופן נסי.

אך הענין בזה — שבאופן הליכתם בשליחות זו כולם ביחד רצה משה רבינו להמשיך ולהחדיר בהם את ענין האחדות.

וזוהי גם הסיבה לכך ששילוח המרגלים הי' ע"י משה רבינו בעצמו, כמ"ש¹⁸ "וישלח אותם משה" (ולא כמו שאר הענינים, כמו מנין בניי, שנעשו גם ע"י הנשיאים כו') — כיון שדוקא משה רבינו (משה אחד⁴⁹) הי' צריך להחדיר בהם ענין האחדות כו'.

ואכן אחדות זו שמשה רבינו המשיך בהם בהליכתם יחד, נמשכה גם לאחרי ששבו משליחותם, ועי"ז הי' בכחו של כלב להשתיק את כולם, כמ"ש⁵⁰ "ויהס כלב גו' אל משה".

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) וע"י ההוספה בענין האחדות נזכה לקיום היעוד "ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד"⁵¹, ובאופן ד"א הפוך אל עמים גו' כולם גו' לעבדו שכם אחד⁵², כביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

* * *

ח. מאמר (כעין שיחה) ד"ה והי' באכלכם מלחם הארץ וגו'.

* * *

ט. נהוג גם לבאר פירוש רש"י בפרשת השבוע, על יסוד הכלל שפירוש רש"י הוא בתכלית הדיוק, הן בנוגע לחסר והן בנוגע ליתיר, והיינו, שרש"י לא מחסיר לפרש דבר הדורש ביאור (ואם אין לו ביאור בפשוטו של מקרא, אומר "לא ידעתי"⁵³), וגם לא מפרש דבר מיותר

48) שמונים יום בהליכה ועוד שמונים יום אחרים שחזרו לאחוריהם (נחלת יעקב עה"פ).
 49) ראה ש"ך עה"ת ס"פ ברכה.
 50) שם, ל.
 51) זכרי' יד, ט.
 52) צפני' ג, ט. וראה רמב"ם הל' מלכים ספי"א.
 53) נסמן בלקו"ש ח"ה בתחלתו בשוה"ג הא'.

שיכולים להבין ללא פירושו. ולאחרונה מתעכבים על ענינים שלכאורה אינם מובנים לבן חמש למקרא, ואעפ"כ לא מוצאים שיתבארו בפירושו רש"י.

ובנוגע לפרשתנו:

לאחרי פרשת חלה — נאמר⁵⁴ "וכי תשגו ולא תעשו את כל המצוות האלה וגו'", ומפרש רש"י: "בעבודת כוכבים הכתוב מדבר .. מצוה אחת שהיא ככל המצוות וכו'". ואינו מובן: מדוע נכתבה פרשה זו כאן, בסמיכות לפרשת חלה?

ואע"פ שבפשוטו של מקרא אין צורך לבאר סמיכות הפרשיות⁵⁵ — הרי בנדו"ד שאני, כיון שאין זה מקומה של הפרשה, כמובן מדברי רש"י ש"עבודת כוכבים היתה בכלל כל המצוות שהצבור מביאין עלי' פר, והרי הכתוב מוציאה כאן מכללן לידון בפר לעולה ושעיר לחטאת", וכיון ש"כלל כל המצוות שהצבור מביאין עלי' פר" הוא בפ' ויקרא⁵⁶, אינו מובן למה הוציאה הכתוב מכללן דוקא כאן, ולא במקומה, בפרשת ויקרא?!

ומה גם שכל פרטי הענינים הקשורים עם קרבנות (כבנדו"ד, פר לעולה ושעיר לחטאת, ובאופן ש"עולה קודמת לחטאת", ולא "כשאר חטאות .. הבאות עם עולה (ש)החטאות קודמות לעולה"⁵⁷) היו צריכים להאמר לפני הקמת המשכן באופן תדירי, כדי שידעו כיצד להתנהג כשיצטרכו להקריבם בפועל (שלכן נאמרו בפרשיות ויקרא וצו, לפני פ' שמיני)⁵⁸, וא"כ, למה המתינה התורה מלומר פרשה זו עד לאחרי חטא המרגלים (בסמיכות לתשעה באב, שעז"נ⁵⁹ "ויבכו העם בלילה ההוא"), בה בשעה שהקמת המשכן היתה בר"ח ניסן!

בשלמא בנוגע לפרשת חלה — הרי זה מובן ע"פ פירוש רש"י לפנ"ז⁶⁰, "בישר להם שיכנסו לארץ" (למרות הגזירה שנגזרה על המרגלים כו). אבל רש"י לא מפרש מה שייכת כאן פרשת עבודת כוכבים שנאמרה בסמיכות לפרשת חלה?!

וביותר תמוה — שבנוגע לפרשה שלאח"ז מפרש רש"י⁶¹ "למה

59) פרשתנו יד, א. וראה תענית כט, א.

פרש"י איכה א, טו.

60) שם טו, ב.

61) סוף פרשתנו (שם, מא).

54) פרשתנו טו, כב.

55) ראה גם לקו"ש ח"ח ע' 92. וש"נ.

56) ד, א ואילך.

57) פרש"י פרשתנו שם, כד.

58) ראה לקו"ש ח"ז ע' 11.

נסמכה פרשת מקושש לפרשת עבודת כוכבים, לומר שהמחלל את השבת כאילו עובד עבודת כוכבים, שאף היא שקולה ככל המצוות". ומוסיף, "ואף פרשת ציצית לכך נסמכה לאלו, לפי שאף היא שקולה כנגד כל המצוות" (וכפי שמביא לפנ"ז⁶² ש"מנין גימטריא של ציצית שש מאות, ושמונה חוטים וחמשה קשרים הרי תרי"ג"); ואעפ"כ לא פירש רש"י למה נסמכה פרשת עבודת כוכבים לפרשת חלה!

בילקוט שמעוני⁶³ איתא: "למה נסמכה פרשת חלה לפרשת עבודת אלילים, לומר לך, שכל המקיים מצות חלה כאלו בטל עבודת אלילים". אבל מזה שרש"י לא מביא זאת בפירושו, מוכח, שע"פ פשש"מ אין סיבה והכרח לומר כן.

ועכצ"ל, שרש"י סבור שטעם סמיכות פרשת ע"ז לפרשת חלה מובן בפשטות, שלכן אינו צריך לפרשו. וכפי שיתבאר לקמן.

י. הביאור בלקוטי לוי"צ⁶⁴ בפירוש מאמר הזהר⁶⁵ על הפסוק⁶⁶ "ועתה יגדל נא כח אדניי", "זכאי אינון ישראל מעמין עכו"ם דעלמא דקב"ה אתרעי בהו ואתכני בהו ואתפאר בהו", ש"הג' לשונות... הם לנגד חג"ת" (ז"א),

— שפי' אאמו"ר הוא בהמשך לפי הצ"צ בכיאורי הזהר⁶⁷ ש"אתרעי בהו" הוא מצד שרש נש"י בבחי' שלמעלה מהשתלשלות (למעלה משרשם בז"א), שלכן יכולים להמשיך הסליחה מבחי' א"א⁶⁸, כי, כדי שתהי' הסליחה בפועל, צ"ל ההמשכה למטה, החל מההמשכה בסדר השתלשלות (ז"א), ועד למקום החטא כו'⁶⁹, והיינו, שגם כפי שבנ"י נמצאים למטה, קשורים הם במקורם ושרשם שלמעלה מסדר השתלשלות⁷⁰ —

הכפרה — לא באופן שמיתה מכפרת, אלא באופן שהנשמה תשאר בגוף, ושם גופא יהי' הענין ד"סלחתי כדברך".

70) ואדרבה: ככל שנמצאים למטה יותר, הרי זה מורה ששרשם למעלה ביותר. וכמודגש בנוגע לגוף הגשמי (שבו נתלכשה נה"ב, ולכן שייך בו ענין החטא), שירד למטה כ"כ עד ש"נדמה* בחומריותו לגופי אומות העולם"

(* בחיצוניות ובגלוי, אבל בפנימיות יש חילוק גדול ביניהם, כפי שמצינו בגמרא בנוגע לזוהמת גופייהו דעכו"ם דאכלי שקצים ורמשים (ראה שבת 19, ב. קמח, ב).

62) שם, לט.

63) פרשתנו רמז תשמח — מויק"ר פכ"ו, ו.

64) הערות לזח"ג ע' שעה. וראה גם שיחת ש"פ שלח, כ"ח סיון, מבה"ח תמוז דאשתקד סי"ט (תו"מ חס"ח ע' 412). וש"נ.

65) ח"ג קסא, א.

66) פרשתנו יד, יז.

67) ע' קנד.

68) ויתירה מזה, ש"כדי להמשיך ..

מא"א בז"א צ"ל המשכת אור עליון בא"א .. מעתק כו" (שם ע' קנו).

69) ששם הוצרך משה רבינו לפעול ענין

נכלל בשיחה שהוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפסה בלקו"ש ח"י"ח ע' 171 ואילך הערות 10-27.

יא. וכאן המקום להזכיר גם אודות הענין של "מיהו יהודי":
ככל שמתבוננים בזה, רואים יותר עד כמה שזה היפך השכל והיפך המציאות (אפילו באופן לא נורמלי) — לומר על גוי שהוא יהודי, ע"י רישום על פיסת-נייר!

והגע עצמך: יהודי יש לו שייכות לפנימיות הכתר, ולמעלה מזה כו', ואילו גוי, שייך לג' קליפות הטמאות כו'. ואעפ"כ בא פלוני ואומר על גוי שיש לו שייכות לפנימיות הכתר!...

וגם לאחרי שבכל התוועדות הנני זועק מקירות לבי ("איך רייס-זיך-אויס די האַרץ") על זה — אין פוצה פה ומצפצף! יש כאלו שהיו יכולים לפעול בזה, ואינם עושים מאומה, אלא שותקים!

ובנוגע לאלו שאחראים לכך — הנה יה"ר שיגיע הזמן שיכירו בעצמם שכל ה"כסא" והפרנסה שלהם תלויים בהקב"ה, ומכל אחד מהם נדרש בכל יום הענין ד"מראשית עריסותיכם תתנו לה' תרומה"⁷¹, החל מאמירת "מודה אני לפניך .. שהחזרת בי נשמת"⁷², וכאשר יתבונן בזה, לא יאפשר שיעשו דברים שהם בבחי' שומו שמים!...

ועי"ז שיקיימו תוכן מצות חלה בעבודה הרוחנית — יהי גם הענין ד"והי' באכלם מלחם הארץ"⁷³ בפשטות, ובאופן שיהי' "שלום בארץ"⁷⁴, בגשמיות וברוחניות⁷⁵.

* * *

יב. בנוגע לפירוש רש"י:

לכאורה אפשר לומר שהשייכות של פרשת ע"ז לכאן היא — בהמשך לחטא המרגלים, שאמרו "ניתנה ראש ונשובה מצרימה"⁷⁶, ובפירוש רש"י

72) כ"ק אדמו"ר שליט"א הוסיף בבת שחוק: "נשמתי" דייקא, שזהו מה שהחזיר לו הקב"ה, ולא מה שמשמש בתור "שר" ("מיניסטער")!...

73) שם, יט. וראה גם ד"ה זה שנאמר בהתוועדות (לעיל ע' ... ואילך).

74) בחוקתי כו, ו.

75) חסר הסיום (המו"ל).

76) פרשתנו יד, ד.

(תניא פמ"ט), ואילו שרשו הוא מבחי' העצמות, כמבואר בתורת שלום (ע' 120) שדוקא בגוף נמצא כח העצמות, ש"הוא לבדו" בכחו ויכלתו לברוא יש מאין כו" (תניא אגה"ק ס"כ), ולכן, לעתיד לבוא תהי' הנשמה ניוונית מן הגוף (נסמן לעיל ע' ...), והיינו, שאף שגילוי מעלת הגוף היא ע"י הנשמה, הרי הנשמה מגלה את מעלת הגוף דוקא. (71) שם טו, כא.

(לאחרי שמפרש "כתרגומו נמני רישא, נשים עלינו מלך", מוסיף): "ורבותינו פירשו" לשון עבודת כוכבים" (וכמ"ש הרמב"ן שרצו "להיות שם במצרים כאשר היו בראשונה בלא תורה ובלא מצוות", כפי שפירש רש"י מה שאמרו "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם"⁷⁸, "חנם מן המצוות"). אבל, עפ"ז היתה פרשת ע"ז צריכה להאמר מיד לאחרי פרשת המרגלים, ולא לאחרי פרשת חלה.

ובפרט ע"פ האמור לעיל (ס"ט) שפרשת חלה באה בהמשך לכך ש"בישר להם שיכנסו לארץ", היינו, שזהו ענין של נחמה על חטא המרגלים, וא"כ, לכל לראש יש להקדים ולסמוך פרשת ע"ז לפרשת המרגלים, כיון שחטא המרגלים עצמו הי' ענין של ע"ז, ורק לאח"ז לסמוך פרשת חלה, שתוכנה הו"ע של נחמה על חטא המרגלים.

יג. ויש לומר בפשטות (לא רק לפי הפירוש שדרשו רבותינו שחטא המרגלים הי' ענין של ע"ז, אלא גם לפי הפירוש כתרגומו), שפרשת ע"ז באה בהמשך למ"ש בפרשת חלה⁷⁹ "בבואכם אל הארץ":
הבן חמש למקרא למד כבר בפ' אחרי⁸⁰ (ועד"ז בפ' קדושים⁸¹) שהקב"ה הזהיר את בני": "כמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו" — בנוגע לעריות, וגם בנוגע לע"ז, כמו "מולך"⁸², ש"עבודת אלילים היא"⁸³.

ולכן, בהמשך לציווי על מצות חלה "בבואכם אל הארץ", הנה כיון שבבואם אל הארץ יש צורך בזהירות מיוחדת שלא ללמוד מ"מעשה ארץ כנען" בנוגע לע"ז⁸⁴, נאמרה כאן פרשת ע"ז, שבה ניתוסף חידוש לגבי "כלל כל המצוות", "לידון בפר לעולה וכו'"⁸⁵.

* * *

יד. בהמשך להמדובר בהתחלת הפרשה אודות שילוח המרגלים לתור את הארץ, שהמכוון בזה הוא שגם הענינים הארציים יהיו חדורים בקדושה, הנה ע"פ הכלל "נעוץ תחלתן בסופן"⁸⁶, מדובר בענין זה גם

77) מדרש לקח טוב (פס"ז) עה"פ. 84) משא"כ בהיותם במדבר, שאין להם

78) בהעלותך יא, ה. 85) ממי ללמוד כו'. ואפילו אם יהי' מקרה יוצא

79) פרשתנו שם, יח. 86) מן הכלל כו', יוכלו לשאול מה דינו, כבפ'

80) יח, ג. 87) בהעלותך (ט, ח) "עמדו ואשמעה מה יצוה ה'

81) כ, כג"ד. לכם".

82) אחרי שם, כא (קדושים שם, ב). 88) משא"כ בנוגע לפרשת עריות, שכבר

83) פרש"י אחרי שם. נאמרו לפני"ז כל פרטי הדברים.

86) ספר יצירה פ"א מ"ז.

בסיוס הפרשה — מצות ציצית, שתוכנה תשצריך להתעטף בטלית, פריסו דמלכא⁸⁷ (להמשיך עליו מלכותו ית' כו'⁸⁸), באופן שמקיף את ראשו ורובו⁸⁹, שבזה נכללים גם כל הענינים השייכים אל האדם, שצריך לעשותם "כלים" לאלקות, שזהו כללות הענין ד"בכל דרכיך דעהו"¹².

אך עדיין צריך להבין: מהו הדיוק שהטלית צריכה להקיף את ראשו ורובו בלבד, ולא את כולו, בה בשעה שתכלית המכוון הוא שכל מציאות האדם וכל עניניו יהיו חדורים באלקות!?

ואף ש"רובו ככולו"⁹⁰, הרי בכמה ענינים לא מסתפקים בכך, וכמו בנדו"ד, שמדגישים "בכל דרכיך דעהו", ולא רק "ברוב דרכיך", שרובו ככולו. וכמודגש בנוגע לענין העיקרי של טבילה, שצ"ל באופן "שכל גופו עולה בהן"⁹¹, ועד שאפילו אם שערה אחת היא מחוץ למים לא עלתה לו טבילה⁹², אע"פ שאינה אלא בבחי' "את הטפל לבשרו"⁹¹. וא"כ, גם בענין הציצית הי' צריך להתעטף באופן שיקיף (לא רק ראשו ורובו, אלא) את כולו?

טו. ויובן בהקדים הביאור בענין ד"בכל דרכיך דעהו":

איתא בגמרא⁹³: "איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלוין בה — בכל דרכיך דעהו".

ואעפ"כ, לא נקבע הענין ד"בכל דרכיך דעהו" בתור מצוה בפני עצמה כמו כל שאר המצוות, אלא נכלל בהוראת המשנה מצד "מילי דחסידותא"⁹⁴: "כל מעשיך יהיו לשם שמים"⁹⁵. ואף שהובא בשו"ע⁹⁶, הרי אין בזה החומר שיש בשאר הענינים שבשו"ע, כמו ברכות הנהנין, נטילת ידים, צניעות וכו'.

והביאור בזה — לפי שה"תורה על הרוב תדבר"⁹⁷, ורוב בניי — שמדתם היא מדת הבינוני, שהיא מדת כל אדם⁹⁸ — הם במעמד ומצב שאי אפשר לדרוש מהם ולחייב אותם שכל עניניהם כולם יהיו עניני קדושה — "כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו".

91 עירובין ד, ב. וש"נ.

92 ראה רמב"ם הל' מקוואות פ"א ה"ז.

93 ברכות סג, א.

94 ראה ב"ק ל, א.

95 אבות פ"ב מי"ב.

96 או"ח סרל"א.

97 ראה מו"נ ח"ג פל"ד.

98 תניא רפי"ד.

87 ראה זח"ב צז, ב. אמרי בינה שער

הציצית ב, ב. סהמ"צ להצ"צ מצות ציצית פ"ב (דרמ"צ טז, א), ובהנסמן שם במ"מ וציונים (בהוצאת תשנ"ט — ע' רטו).

88 ראה תניא פמ"א (נו, ב).

89 ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסט"ז.

וש"נ.

90 נזיר מב, רע"א. וש"נ.

— כל זמן שהנשמה מלובשת בגוף, ועדיין לא נתקיים היעוד⁹⁹ "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ", אי אפשר לדרוש מ"בינוני" שלא יעלה במחשבתו הרהור רע. דורשים ממנו רק שכאשר עולה במחשבתו הרהור רע, עליו לדחותו בשתי ידיים, ולהסיח דעתו ממנו, ולא להרהר בו ברצון¹⁰⁰, דאל"כ, ה"ה עובר על הציווי ד"לא תתורו אחרי לבבכם וגו'"¹⁰¹, שעיי"ז נפרד מאלקות כו'; אבל עדיין יכולה להיות אצלו מחשבה סתמית, בעניני הרשות, שאינה "לשם שמים" או באופן ד"דעהו". ואי אפשר לדרוש ממנו ולחייב אותו ש"כל מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו".

אמנם, כיון שלא מדובר אודות מחשבת איסור ח"ו, אלא מחשבה סתמית, די בעבודה קלה כדי להעלותה לקדושה. וע"ד המבואר בתניא¹⁰² בנוגע ללימוד התורה סתם, "לא לשמה ולא שלא לשמה", ש"אין הדבר תלוי בתשובה, אלא מיד שחוזר ולומד דבר זה לשמה, הרי גם מה שלמד בסתם מתחבר ומצטרף ללימוד זה ופרחא לעילא כו'" (אף שאין זה דומה ממש).

טז. ועד"ז יש לבאר גם בנוגע למצות ציצית:

בנוגע לקיום המצוות — נאמר בפרשת ציצית¹⁰³ "למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי", לא רק רוב המצוות, אלא כל המצוות; אבל בנוגע לעבודה בעניני הרשות שיהיו חדורים בקדושה (שמרומזת בעטיפת הטלית) — נזכר רק ראשו ורובו, והיינו, שרק בנוגע לראש הרי זה באופן דכולו, ואילו בנוגע לשאר הגוף, הרי זה רק "רובו".

אמנם, כאשר ראשו ורובו עטופים וחדורים בטלית, אזי קובעת התורה ש"רובו ככולו", ומבטיחה שהמיעוט יהי נגרר אחר הרוב, ועד שסוכ"ס יבוא למעמד ומצב שכולו יהי חדור בקדושה ואלקות.

יז. ויה"ר שיקחו את ההוראות מפרשת השבוע — שקורין ביום השבת ש"מיני מתברכין כולהו יומין"¹⁰⁴ — על כל משך הזמן שלאח"ז, החל מההוראה האמורה לעיל (ס"א) שנדרש אמנם ענין של הבנה והשגה, "שלח לך, לדעתך", אבל היסוד לזה צ"ל הקדמת נעשה נשמע, שעיי"ז מבטיחים שההבנה וההשגה תהי' באופן אמיתי, ללא עירוב של

(102) ספל"ט.

(103) שם, מ.

(104) זח"ב סג, ב. פח, א.

(99) זכרי' יג, ב.

(100) תניא פי"ב.

(101) פרשתנו טו, לט. וראה תניא רפכ"ז.

שוחד ש"יעור עיני חכמים גוי"¹⁰⁵ (שלכן, כשיש צורך בפסק הלכה, הרי זה צריך לבוא מרבנים כאלו שאינם נוגעים בדבר).

וענין זה קשור גם עם עטיפת הטלית ראשו ורובו — שראשו, ששם נמצאים העינים ("עיני חכמים"), הדיבור, ועאכו"כ השכל שבמוח, צ"ל חדור כולו (לא רק רובו) בקדושה ואלקות, ללא נתינת מקום לענין הפכי ח"ו אפילו בדקות דדקות, כמודגש באמירת עשה"ד באופן ש"אנכי" ו"לא יהי' לך" בדיבור אחד נאמרו¹⁰⁶, כמ"ש¹⁰⁷ אחת דיבר אלקים שתים זו שמעתי", שלכן, השלימות ד"אנכי הוי' אלקיך" תלוי' בענין ד"לא יהי' לך גוי", שזהו דבר המופרך ומושלל בתכלית¹⁰⁸.

יח. בסיום ההתוועדות הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות ה"פגישה" שנערכת ביום הש"ק זה, ואמר:

ויה"ר שתהי' באופן ד"אחד באחד יגשו וגו'"¹⁰⁹ (ללא דבר המפריד ביניהם), ובאופן שכולם ביחד יתעוררו להוסיף בלימוד "תורה אחת" וקיום המצוות שניתנו מ"ה' אחד".

וכיון ש"כל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם"¹¹⁰, הנה עי"ז יומשך שלום ואחדות בעולם, שתתגלה בו האחדות האמיתית — "ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד"⁵¹, "כשאני נכתב אני נקרא"¹¹¹, "והיתה לה' המלוכה"¹¹².

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לפרופסור יעקב חנוכה¹¹³ לנגן הניגון "ופרצת" (ועודד את הניגון בשמחה רבה), ואח"כ התחיל לנגן בעצמו הניגון "הנה מה טוב ומה נעים". ולאחרי תפלת מנחה התחיל לנגן הניגון "ניעט ניעט ניעקאָוּאָ".]

<p>הן בעצמו והן בסביבתו כו'. (109) איוב מא, ח. (110) רמב"ם הל' חנוכה בסופן. (111) פסחים נ, סע"א. וש"נ. (112) עובדי' בסופו. (113) מארגן ה"פגישה". וגם נתן לו קנקן יין (לאחרי שמזג בו מכוסו) והמוזנות.</p>	<p>(105) פ' שופטים טז, יט. (106) מכילתא יתרו כ, ת. ועוד. (107) תהלים סב, יב. וראה פרש"י פרשתנו שם, כב. (108) ברשימה נוספת, שנזכר כאן (עוה"פ) גם הענין ד"ראשית עריסותיכם" החל מאמירת "מודה אני" בקומו משנתו כו', והצורך להרעיש ("אויפשטורעמען") על זה</p>
---	---

הוספה

בי"ה. ז' שבט תשט"ו

ברוקלין

שלום וברכה!

לפלא שזה זמן רב אין ממנו כל ידיעות ויה"ר שיהי זה סימן שהכל בסדר ובשלום, ובטח מתעסק בסביבתו להחזקת והפצת נר מצוה תורה אור ומאור שבתורה זוהי תורת החסידות הדרכותי ומנהגי.

הגיענני שמועה אשר ישנם איזה סכסוכים בינו ובין שמש בית הכנסת ... , והגיע הדבר למחלוקת וחילול השם וכו'. והנה מובן שאינני יודע הפרטים בזה ואפילו לא הכללים בזה ועד כמה אמת יש בשמועה זו, אבל באתי בזה לעורר אף שמפורסם ופשוט הוא אשר מחלוקת וכיו"ב יש להרחיק מזה ככל האפשרי, ואפילו כשהיא מחלוקת לשם שמים. ואם מוציאים אותה לרשות הרבים, ובמילא סו"ס מביאה לחילול כבוד התורה וכו', ואפילו אם צד האחד צודק לגמרי והשני אשם לגמרי, הרי המון עם אין מתבוננים בכל זה והיצר הרע מנצל את הענין להסביר שכל הצדדים צודקים בלימוד הקטרוג איש על רעהו, ובמילא יש ללמוד מזה לת"ח בכלל כו' וכו', והמפורסמות אינן צריכות ביאור נוסף. ובודאי ענינים הדורשים תיקון יש לתקנם ע"פ דרכי התורה, שע"ז נאמר דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום, וגדול השלום וכו'.

בברכה לבשו"ט בכל הנ"ל ובהקדם.

נר מצוה תורה אור: משלי ו, כג.

ומאור שבתורה: ראה ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז ובקה"ע שם. איכ"ר פתיחתא ב וביפה ענף שם.

ואפילו כשהיא מחלוקת לשם שמים: ראה אג"ק אדה"ז אגרת נו (ע' רד). ובכ"מ.

נאמר דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלום: משלי ג, יז.

וגדול השלום וכו': ראה רמב"ם הל' חנוכה בסופן. ועוד.

ב

בי"ה, חיי כסלו תשכ"ד
ברוקלין

שלום וברכה!

הגיעה לכאן שמועה (אשר תקוטי חזקה שאין לה יסוד), והוא, אשר כאילו יש לו סכסוך עם פלוני ושמו... שי' (וגם אחיו שי'?) איש ירא שמים שומר תורה ומצוה וכו', ובכל זה לא הביאו לפני רבני ישראל מורי הוראה ע"פ תורתנו הק' תורת חיים, כ"א למקום אחר וכו' – ומוסיפים כמה פרטים בשמועה זו, שגם הפרטים מבהילים. ואף שכנ"ל רצוני לקוות שאין יסוד להנ"ל, בכל זה מצאתי לחובתי לכתוב לו ע"ד השמועה הנ"ל.

בּוּדָאִי וּבּוּדָאִי שבאם חיו יש אמת בהשמועה, יבטל תביעתו במקום שהביאה, תומ"י ומכל וכל, ובנוסח חז"ל באופן דמיעקר מעיקרא, וכל הטענות וכו' יביאם, כנ"ל, לפני בית דין של רבנים דוקא.

והכרח הענין וגודל חשיבותו – בודאי לדכוותי אין להאריך כלל, ובפרט שנמצאים אנו ערב חג הגאולה דיט' כסלו, שהוא גם גאולתנו ופדות נפשנו, והגאולה היתה באמרו הכתוב פדה בשלום נפשי, וכמבואר בתורתנו שהשלום הוא ענין תורתנו (וכביאור רבותינו נשיאינו זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע) מוארה באור תורת החסידות, דברי אלקים חיים.

ובכ"א – אצפה לבשו"ט ממנו בהקדם האפשרי, ות"ח מראש.

המצפה לבשו"ט ובברכת חג הגאולה

מ. שניאורסאהן

ב

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (ריבקיין, תשס"ז). – בהמשך לה, ראה אג"ק חכ"ג אגרת ח'תשלו.

תורת חיים: נוסח התפלה (ברכת שים שלום).

ובנוסח חז"ל באופן דמיעקר מעיקרא: ראה כתובות עד, ריש ע"ב. ובכ"מ.

גאולתנו ופדות נפשנו: נוסח הגש"פ ברכת אשר גאלנו. וראה אג"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ד אגרת תתעה (ס"ע יח), ובהנסמן בהערות שם. ובכ"מ.

והגאולה היתה באמרו הכתוב פדה בשלום נפשי: תהלים נה, יט. אג"ק אדה"ז אגרות נט"ס (ע' רלב – נעתק ב"היום יום" יט כסלו).

שהשלום.. תורתנו.. מוארה באור תורת החסידות: ראה גם שיחת י"ט כסלו שנה זו (תו"מ התועדויות חל"ח – תשכ"ד ח"א – ע' 277). קונטרס ע"ד חלוקת הש"ס ביי"ט כסלו (תו"מ התועדויות תשנ"ב ח"א ע' 427 ואילך). ובכ"מ.

דברי אלקים חיים: לשון הכתוב – ירמ" כג, לו.

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק ארמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבנ"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Email: info@lahak.org

ב"ה. ימי התשלומין דחג מתן תורה, ה'תש"פ

הזדמנות אחרונה

הסט המלא של ספרי

תורת מנחם – תפארת לוי יצחק

ביאורי רבינו על תורת אביו

במחיר מסובסד

באדיבות כמה מידידי המוסד

5 ספרים – \$30

עד יום ההילולא ג' תמוז

הכמות מצומצמת וכל הקודם זוכה

כנסו עוד היום לאתר, והזמינו את הסט שלכם:

www.Lahak.org/Sale

או בטלפון: בארה"ב 718-604-2610 ; באה"ק 018-9606-03

מוקדש
לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו
כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הרה"ת מנחם מענדל בן רחל
בקשר עם הגיעו לגיל בינה
לשנת הצלחה מופלגה בכל אשר יפנה
זוגתו חנה בת נחמה

קפלן

שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות
להצלחה רבה ומופלגה בעבודת השליחות
ולנחת רוח יהודי חסידותי מכל יוצאי חלציהם
מתוך אושר, שמחה והרחבה בגשמיות וברוחניות

ולזכות

בנם לוי יצחק בן חנה
בקשר עם הכנסו לעול המצוות